

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

TRAIT LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL ERA UNDER
THE DEPARTMENT OF EDUCATION BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

สิริภา พรหมมงคล* และ ฉัตรกุล เอื้อพิพัฒน์กุล

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Siripa Prommongkol* and Chatkul Uapipattanakul

Department of Education Administration, Faculty of Education, Rajapruck University, Bangkok, Thailand

*E-mail: siripa17@gmail.com

Received: 29-09-2024

Revised: 03-10-2024

Accepted: 03-10-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูจำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้ออยู่ระหว่าง 0.80–1.00 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในภาพรวม และ 3) แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมวัฒนธรรมและกระบวนการทำงานของสถานศึกษา กำหนดแนวทางให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เสริมสร้างภาพลักษณ์ให้กับสถานศึกษาผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล คุณลักษณะภาวะผู้นำ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the trait leadership of school administrators in the digital era, 2) to compare the opinions of teachers on the trait leadership of school administrators in the digital era classified by gender, education level, position, age, work experience, and school size, and 3) to study guidelines for developments of the trait leadership of school administrators in the digital era. The population and sample consisted of 5 administrators school, and 375 teachers. The research instruments were an interview form and a questionnaire with a content validity, IOC values, between 0.80–1.00 The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and content analysis.

The results of the research were as follows: 1) the trait leadership of school administrators in the digital era was at a high level in overall, and particular aspects, 2) the opinions of teachers classified by gender, education level, position, age, work experience, and school size were not different in overall, and 3) guidelines for developments of the trait leadership of school administrators in the digital era : School administrators should promote school culture and processes, define guidelines in accordance with the school vision and strategic plan, encourage student participation in learning management, enhance school branding through various public relations, and support teachers in their self-development continuously.

Keywords: School administrators, Digital Era, Trait leadership

บทนำ

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมดิจิทัล ซึ่งส่งผลต่อการศึกษาระดับพื้นฐาน และมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการ

สร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ที่จะศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ทักษะและสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต (Office of the Basic Education

Commission, 2022) เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Era) ทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเป็นไปอย่างก้าวกระโดด หากเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมาถือว่า มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เพราะยุคดิจิทัลเป็นยุคที่ทุกคนสามารถเข้าถึงอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพ หรือวิดีโอที่ส่งได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา (Keesukphan, 2016) ในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เช่น 1) Cloud Computing เป็นเสมือนมีบริการ Server บน Internet 2) Mobility Devices ได้แก่ อุปกรณ์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่ เช่น Smart Phones, Tablet PC และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่น ๆ และ 3) Social Network เช่น LINE, Facebook, Twitter, WeChat หรือ Instagram

สภาพปัญหาของสำนักงานการศึกษา คือ การแต่งตั้งผู้บริหารใช้เวลานานทำให้ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน (Department of Education, 2023) ได้วิเคราะห์ SWOT ไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2566 พบว่า สำนักงานศึกษามีจุดอ่อน 1) ขาดระบบ

และกลไกการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน โรงเรียนไม่สามารถเปิดสอนได้ตามปกติ 2) โครงสร้างการบริหารมีหลายระดับ ทำให้การสื่อสารภายในองค์กรเกิดความล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์ 3) การถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติยังขาดประสิทธิภาพขาดการสื่อสารเชิงรุก 4) ขาดระบบหรือกลไกในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ 5) ครูไม่สามารถเลือกการอบรมได้โดยตนเองตามความสนใจของตนเอง 6) พรบ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ไม่เอื้อต่อการให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานมีความล่าช้า และขาดความคล่องตัว

ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการวิจัย เกี่ยวกับเรื่อง “คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคปัจจุบันได้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น พร้อมทั้งนำมาใช้กำหนดเป็นคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนัก

การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ทบทวนแนวคิด

คุณลักษณะภาวะผู้นำ

การเป็นผู้นำเป็นการใช้ความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้นำต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา สรุปได้ดังนี้

Barnard (1995) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1) มีความสดชื่นและความอดทน คือ ร่าเริง เบิกบาน ทำงานด้วยความสนุกสนานและมีความอดทนในการทำงาน

2) มีความสามารถในการตัดสินใจ คือ ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และไม่ผิดพลาด

3) มีความสามารถในการจูงใจคนได้ดี ทั้งนี้เพราะผู้นำจะต้องชักชวนหรือโน้มน้าวให้คนทำงานร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

4) มีความรับผิดชอบสูง คือ ต้องสามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงเมื่อถูกตำหนิ ไม่หนีงาน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

5) มีปัญญาเฉียบแหลม คือ สามารถเรียนรู้ได้เร็ว ตลอดจนมีความรอบรู้และมีความรู้ดี

หากผู้นำมีคุณสมบัตินี้การบังคับบัญชาผู้ร่วมงานก็จะเป็นไปได้ด้วยดี

Yukl (2013) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ เป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้กระบวนการที่มีอิทธิพลโน้มน้าวให้มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มหรือวัตถุประสงค์ขององค์การหรือกระบวนการใช้อิทธิพลกระบวนการกระตุ้นพฤติกรรมการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ กระบวนการโน้มน้าวหรือใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม และกระบวนการรักษาสภาพกลุ่มและวัฒนธรรมของกลุ่ม

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำเป็นคุณสมบัติทักษะความสามารถอันเป็นคุณลักษณะเฉพาะของความเป็นผู้นำ ต้องจัดระบบการคิด มีความมั่นใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ สามารถเรียนรู้ได้เร็ว ตลอดจนมีความรอบรู้จักการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบสูงและทบทวนตนเอง ยอมรับฟังคนอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมให้กับผู้เรียน สามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร โดยการส่งเสริมให้บุคลากรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

(Chaemchoi, 2019) ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา พจนานุกรมคอลโลเออร์ได้ระบุคุณลักษณะไว้ดังนี้ (Houghton Mifflin Company, 2006) 1) การรอบรู้ (Knowing) 2) อุดมการณ์ (Ideology) 3) เท่าทัน (In Time Knowing) 4) กล้าตัดสินใจ (Discussion Courage) 5) วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Strategy of Vision) 6) สร้างทีม (Teamwork) และ 7) ใฝ่บริการ (Service Mind)

ดังนั้น คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศเป็นหลักสำคัญเพื่อขับเคลื่อนองค์การให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ และเป้าหมายขององค์การโดยมองสมาชิกด้วยทัศนคติเชิงบวก ส่งเสริมให้สมาชิกมีความพยายามพัฒนาตนเองมากขึ้น และผู้บริหารควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Sheninger, 2019) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา (The Pillars of Digital Leadership) ดังนี้

1) การสื่อสาร (Communication) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายและไม่เป็นการสื่อสารทางเดียว หรือสองทางโดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

2) การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) หากเราไม่ดำเนินการบอกเล่าเรื่องราวของเราเอง คนอื่นก็จะทำการบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เราและบ่อยครั้งมักจะเล่าเรื่องราวที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ

3) การสร้างแบรนด์ (Branding) สำหรับสถานศึกษาแล้ว ภาพลักษณ์หรือแบรนด์คือ ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

4) การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน (Student/Engagement/learning) ในด้านความสำเร็จของการจัดการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาควรจะสะท้อนถึงชีวิตจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้สิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

5) การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ (Professional Growth/Development) ด้วยการเพิ่มขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์ ผู้บริหารสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เองเพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงองค์ความรู้

6) การปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้ (Re-envisioning Learning Spaces and Environment) เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบทบาทหลักของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้ว การเริ่มต้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

7) การสร้างโอกาส (Opportunity) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะค้นหาวิธีการปรับปรุงสถานศึกษา และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์การเชื่อมต่อกับเทคโนโลยี

สมมติฐาน

ครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของ (Sheninger, 2019) ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การสื่อสาร 2) การประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างแบรนด์ 4) การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน 5) การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ 6) การปรับตัวที่ทันด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้ และ 7) การสร้างโอกาส

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) วิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) วิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 13,597 คน ปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน และครู จำนวน 375 คน โดยการเปิดตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ประเด็นคำถามครอบคลุมตัวแปรทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) การสื่อสาร 2) การประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างแบรนด์ 4) การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน

- 5) การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ
6) การปรับตัวทัศนคติด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้ และ 7) การสร้างโอกาส

3. การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนาเป็นเครื่องมือวิจัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม

3.2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขความเหมาะสมของข้อคำถาม จำนวน 5 คน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92

3.3 นำผลการวิจัยมาวิเคราะห์เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดไว้

3.4 ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรฯ ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 ฉบับ โดยผ่าน Google Forms / Email โดยได้รับกลับคืนร้อยละ 100

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยทำหนังสือขอสัมภาษณ์และเข้าสัมภาษณ์ตามวัน เวลาที่นัดหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 7 ด้าน ผลปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ด้านที่	คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย	อันดับ
1	การสื่อสาร	4.21	.57	มาก	6
2	การประชาสัมพันธ์	4.29	.58	มาก	2
3	การสร้างแบรนด์	4.32	.58	มาก	1
4	การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.23	.58	มาก	4
5	การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ	4.25	.59	มาก	3
6	การปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้	4.21	.63	มาก	7
7	การสร้างโอกาส	4.23	.65	มาก	5
ภาพรวม		4.25	.53	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25, S.D. = .53$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างแบรนด์ รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน การสร้างโอกาส การสื่อสาร และการปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

ผลจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวม ยกเว้น การสร้างแบรนด์ และการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวม ยกเว้นการสร้างแบรนด์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ท่าน ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ครอบคลุมตัวแปรทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการสื่อสาร พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ไปยังรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู บุคลากร ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจและรับรู้ถึงข่าวสารการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนได้มีส่วนรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียนซึ่งอาจจะสื่อสารโดยการพูดหรือผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย

3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการประชาสัมพันธ์มีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานระดับสูงและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง การประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันมีช่องทาง วิธีการและกระบวนการที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

3.3 ด้านการสร้างแบรนด์ พบว่าผู้บริหารควรสร้างสื่อใหม่ ๆ ที่เป็นเชิงบวกให้เกิดขึ้นแก่สถานศึกษา เน้นการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการที่เป็นเชิงบวก และเน้นผู้เรียนเป็นหลักทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งเป็นโซเชียลมีเดียมาสนับสนุนส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่สถานศึกษา

3.4 ด้านการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้เน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและให้นักเรียนเข้าสู่โซเชียลมีเดียมากยิ่งขึ้น มีพื้นที่ในการเรียนรู้โดยอาศัยสื่อโซเชียลมีเดียและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตามตัวชี้วัดที่กำหนด

3.5 ด้านการพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงฐานะและบทบาทของตนเป็นอย่างดี เพราะในปัจจุบันจะต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาในวิชาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะในยุคปัจจุบันสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างต่อเนื่อง มีเทคโนโลยีหรือโซเชียลมีเดีย จึงมีการมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรได้มีการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.6 ด้านการปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเริ่มสร้างวิสัยทัศน์และแจ้งวิสัยทัศน์ให้คณะครูและบุคลากรทราบเพื่อดำเนินการจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่องและมีการจัดสรรพื้นที่ภายในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน โดยใช้บริบทแต่ละพื้นที่ที่สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนโดยอาศัยเทคโนโลยีหรือการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มากขึ้น

3.7 ด้านการสร้างโอกาส พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา จะต้องมีการกำหนดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษา เพราะในปัจจุบันมีเทคโนโลยีและกระบวนการใหม่เข้ามาสนับสนุนในการทำงาน ซึ่งจะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม พบว่า มีคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการสร้างแบรนด์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีจะต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกัน ในหลายด้าน มีการกำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Sheninger (2019) การสร้างภาพลักษณ์ (Branding) ในโลกธุรกิจเข้าใจถึงคุณค่าของภาพลักษณ์หรือแบรนด์และผลกระทบต่อผู้บริโภคสำหรับสถานศึกษาแล้ว ภาพลักษณ์หรือแบรนด์คือ ความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งในปัจจุบัน

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

2.1 ผลจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเพศชาย และเพศหญิงให้ความสำคัญกับการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การสร้างแบรนด์ การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ การปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้ และการสร้างโอกาส ซึ่งการทำงานในปัจจุบันครูที่มีอายุทุกระดับล้วนแต่ได้รับมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถนะตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Kongton (2022) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตตลิ่งชัน ผลการวิจัย 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมา คือ ด้านการสร้างบารมี การกระตุ้นเชาว์ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก

บุคคลตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตตลิ่งชัน จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และ ขนาดสถานศึกษาพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลจากการเปรียบเทียบ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวม ยกเว้น การสร้างแบรนด์ และการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีการส่งเสริมในหลายด้าน เพื่อให้สถานศึกษามีชื่อเสียง โดยมีการเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ การส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ในด้านต่าง ๆ สนับสนุนให้นักเรียนมีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Srisuwan (2019) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบ ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีความคิด เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อ พิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลจากการเปรียบเทียบ

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวม ยกเว้น การสร้างแบรนด์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการ บริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอาจขึ้นอยู่กับ บริบทของสถานศึกษาบางสถานศึกษาอาจจะ มีความพร้อมในหลายด้าน รวมทั้งความรู้ ความสามารถของครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Horprasert (2020) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) แนวทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) ด้านมีสติปัญญา ที่ชาญฉลาด (2) ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต (3) ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง (4) ด้านมี วุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ (5) ด้านมีความ มุ่งมั่นพัฒนามุ่งความสำเร็จ (6) ด้านมีความ กระตือรือร้น

3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เนื้อหา
แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนัก
การศึกษา กรุงเทพมหานคร 7 ด้าน พบว่า

3.1 ด้านการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญผู้บริหาร
สถานศึกษาจะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อ
เผยแพร่ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น
การสื่อสารโดยการพูดหรือผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย
ซึ่งอาจใช้สื่อหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาเป็น
ตัวกลางในการสื่อสาร หรือเทคโนโลยีที่หลากหลาย
มาสนับสนุนให้การทำงานง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ
Chaemjamroon (2014) กล่าวว่า การติดต่อ
สื่อสารเป็นการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง
ความรู้สึกความคิด หรือการกระทำต่าง ๆ โดยมี
เจตนาที่จะเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรม
และทัศนคติที่แสดงออกโดยเปิดเผย

3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์สามารถช่วยให้
การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนประสบ
ความสำเร็จ สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา
จะต้องมีวิธีการหรือกระบวนการที่ใช้ในการ
นำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา
ให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ
Marston (1979) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์
เป็นคำที่ให้นิยามหรือคำจำกัดความได้ยากพอ ๆ
กับคำว่า ศาสนา หรือการศึกษา ทุกคนต่างก็
ยอมรับว่าทั้งศาสนาและการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ
แม้กระนั้น เราควรเริ่มต้นให้คำนิยาม หรือคำ

จำกัดความอย่าง กว้าง ๆ เสียก่อนเพื่อหลีกเลี่ยง
รายละเอียดที่ปลีกย่อยมากเกินไป (Hairsplitting)
จากนั้นเราจึงค่อยบีบกระชับความหมายให้รัดกุม
คมคายยิ่งขึ้นในภายหลัง

3.3 ด้านการสร้างแบรนด์

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเครื่องมือ
ต่าง ๆ ซึ่งเป็นในลักษณะของโซเชียลมีเดีย
มาสนับสนุนส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก
ให้แก่สถานศึกษา โดยเน้นไปที่จุดเด่นของสถาน
ศึกษาประกอบกับวัฒนธรรมที่อยู่ภายใน และมี
การสนับสนุนส่งเสริมครูและบุคลากรของสถาน
ศึกษาให้มีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์
ซึ่งสอดคล้องกับ Kasaprakon (2015) กล่าวว่า
ภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นภาพที่อยู่ในจิตใจ
หรือความรู้สึกโดยรวมหรือเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ
ขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย สินค้าการบริการ
การบริหารงาน

3.4 ด้านการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน

การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู
ผู้สอนใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้ใน
กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ
ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้
ผ่านโซเชียลมีเดียมากยิ่งขึ้น สามารถจัดการเรียน
การสอนให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมและ
ออกแบบการเรียนรู้ได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ
Nakasawat (2016) ได้กล่าวว่า ความผูกพัน
ต่อองค์กร หมายถึง ความผูกพัน และความ
รักที่แสดงออกผ่านความรู้สึกเป็นความผูกพัน
ทางอารมณ์ความคิด และการกระทำ

3.5 ด้านการพัฒนาและการเติบโตทางวิชาชีพ

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงควรมีการมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากร เข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ Clark & Mayer (2011) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะเฉพาะตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพเหมาะสม บริหารงานโดยใช้ทรัพยากรที่มีผลลัพธ์ของงานเป็นที่ยอมรับและความเคารพจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ และประชาชน

3.6 ด้านการปรับวิสัยทัศน์ด้านบริบทและพื้นที่ในการเรียนรู้

การจัดการสถานศึกษา จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง และมีการจัดสรรพื้นที่ภายในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดยใช้บริบทแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันให้เป็นจุดเด่นของการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Kanchanathanachai (2019) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีการกระตุ้นให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถส่งเสริมที่เอื้อต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ผู้นำทางการศึกษาสร้างกระบวนการ

การพัฒนา และตรวจสอบแผนด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้บรรลุวิสัยทัศน์ ปฏิบัติตามนโยบายและส่งเสริมนโยบาย ระดับเขตและระดับประเทศ ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือในสถานศึกษา มีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และนอกจากนี้ควรมีการจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำมาเปรียบเทียบกับแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้

3.7 ด้านการสร้างโอกาส

ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีการกำหนดหรือรู้ซึ่งจะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ไม่เพียงแต่เฉพาะการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมองเห็นและสร้างช่องทางที่ทำให้สถานศึกษาได้รับโอกาสในด้านต่าง ๆ จากสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Anga Bangkok Company Limited Office (2023) กล่าวว่า “โอกาส” (Opportunities) คือ สถานการณ์ภายนอกที่เกิดขึ้นเองแล้วส่งผลดีเอื้อประโยชน์ต่อการทำงานขององค์กร ช่วยส่งเสริมให้องค์กรสามารถสร้างรายได้หรือทำกำไรเพิ่มขึ้นได้ โดยจะวิเคราะห์โอกาสจากปัจจัยภายนอก

เอกสารอ้างอิง

- Anga Bangkok Company Limited office. (2023). **What is SWOT Analysis? How important is it in doing business?** Retrieved from <https://Anga.co.th/Marketing/What-is-Swot/> [2024, 24 Jun.] (In Thai)
- Barnard, C. I. (1995). **Organization and Management**. Massachusetts: Massachusetts University Press.
- Chaemchoi, S. (2019). **School Management in the Digital Era**. (2nd Printing). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Chaemjamroon, B. (2014). **Atmosphere Factors in Communication Within an Organization Communication Process and Social Media Affects the Efficiency of Internal Communication in Private Companies in Bangkok**. (Master of Administration). Bangkok University, Thailand. (In Thai)
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2011). **E-Learning and The Science of Introduction: Proven Guidelines for Consumers And Designers of Multimedia Learning**. San Francisco: Pfeiffer.
- Houghton Mifflin Company. (2006). **The American Heritage Dictionary of the English Language**. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Department of Education. (2023). **Annual Operational Plan for the Year 2023** (Report). Bangkok: Department of Education. (In Thai)
- Horprasert, B. (2020). **Leadership Characteristics of the School Administrators of Private Chinese Schools in Bangkok**. (Master of Education). Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathumthani. (In Thai)
- Kanchanathanachai, C. (2019). **Digital Leadership Indicators of School Administrators under the Office of the Basic Education Commission**. (Doctoral Dissertation). Mahamakut Buddhist University, Nakhon Pathom. (In Thai)
- Kasaparakon, P. (2015). **Public Relations Strategies for Identity and Image Management and Corporate Reputation (3rd Revised Edition)**. Pathumthani: Bangkok University. (In Thai)

- Keesukphan, E. (2016). **School Management in Digital Era**. Retrieved from <https://www.Trueplookpanya.Com/Dhamma/Content/52232> [2023, 30 Aug.]
- Kongton, P. (2022). Transformational Leadership of School Administrators School Affiliation Bangkok Talingchan District. **Journal of Academic for Educational Administration Innovation**, 1(2), 56-66. (In Thai)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607-610.
- Marston, J. E. (1979). **Modern Public Relations**. New York: Mcgraw-Hill.
- Nakasawat, S. (2016). **Surveying Employee Work Engagement, Concepts, Theories, and Practices**. Bangkok: H.R. Center.
- Office of The Basic Education Commission. (2022). **Basic Education Development Plan (2023-2027)** (Report). Bangkok: Office of The Basic Education Commission. (In Thai)
- Sheninger, E. (2019). **Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times (2nd Ed.)**. California: Sage Publications Asia-Pacific Pte. Ltd.
- Srisuwan, J. (2019). **Academic Leadership of Educational Institution Administrators In Schools Small Primary School in Bangkok**. (Master of Education). Kasetsart University, Thailand. (In Thai)
- Yukl, G. A. (2013). **Leadership in Organizations (8th Ed)**. Boston: Pearson.
-